

Vuile handen, schone kleren; dierenwelzijn in de non-food sector

dr. ing. Hans Hopster
Lector Welzijn van Dieren

25 juni 2015 Den Haag

- Bachelor
- Master
- Associate Degree
- Trainingen en cursussen
- **Praktijkonderzoek**

Wilde dieren in circussen

Dierenwelzijn: samen werken aan verbetering

Jaarrapportage beleidsondersteunend onderzoek 2010

intrinsieke waarde

Dierenwelzijn een zaak van feiten en waarden

Jaarrapportage 2011 Beleidsondersteunend onderzoek Dier

Dierenwelzijn

Voor een duurzame en gewaardeerde
dierhouderij

Jaarrapportage 2012 Beleidsondersteunend onderzoek Dierenwelzijn

LIVESTOCK RESEARCH
WAGENINGENUR

Inhoud

- Dierenwelzijn
  - Vijf vrijheden
  - Intrinsieke waarde
  - Contextafhankelijke afweging
- Kwesties in non-food
  - Bont
  - Wol
  - Leer

Van nooit meer honger ....

Demonstratie van
de Nederlandse
Vrouwen
Beweging (CPN)
in Amsterdam,
1948

(Ben van Meerendonk,
collectie IISG Amsterdam)

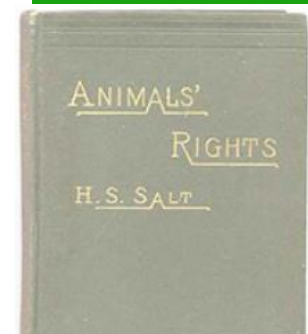
Naar: maak gehakt van de vleesindustrie!

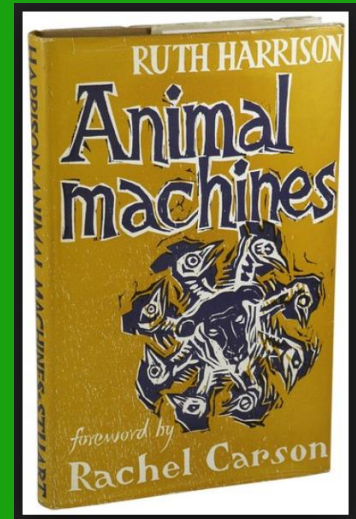
Vijf vrijheden (Brambell > FAWC)

Dieren zijn vrij ...

1. **van honger en dorst.** Ze hebben gemakkelijk toegang tot vers water en een adequaat rantsoen;
2. **van ongemak.** Ze hebben een geschikte leefomgeving inclusief onderdak en een comfortabele rustplaats;
3. **van pijn, verwonding en ziekte.** Er is sprake van preventie en een snelle diagnose en behandeling;
4. **van angst en stress.** Er is zorg voor voorwaarden en behandelingen die geestelijk lijden voorkomen;
5. **om normaal gedrag te vertonen.** Ze hebben voldoende ruimte, goede voorzieningen en gezelschap van soortgenoten.

1894

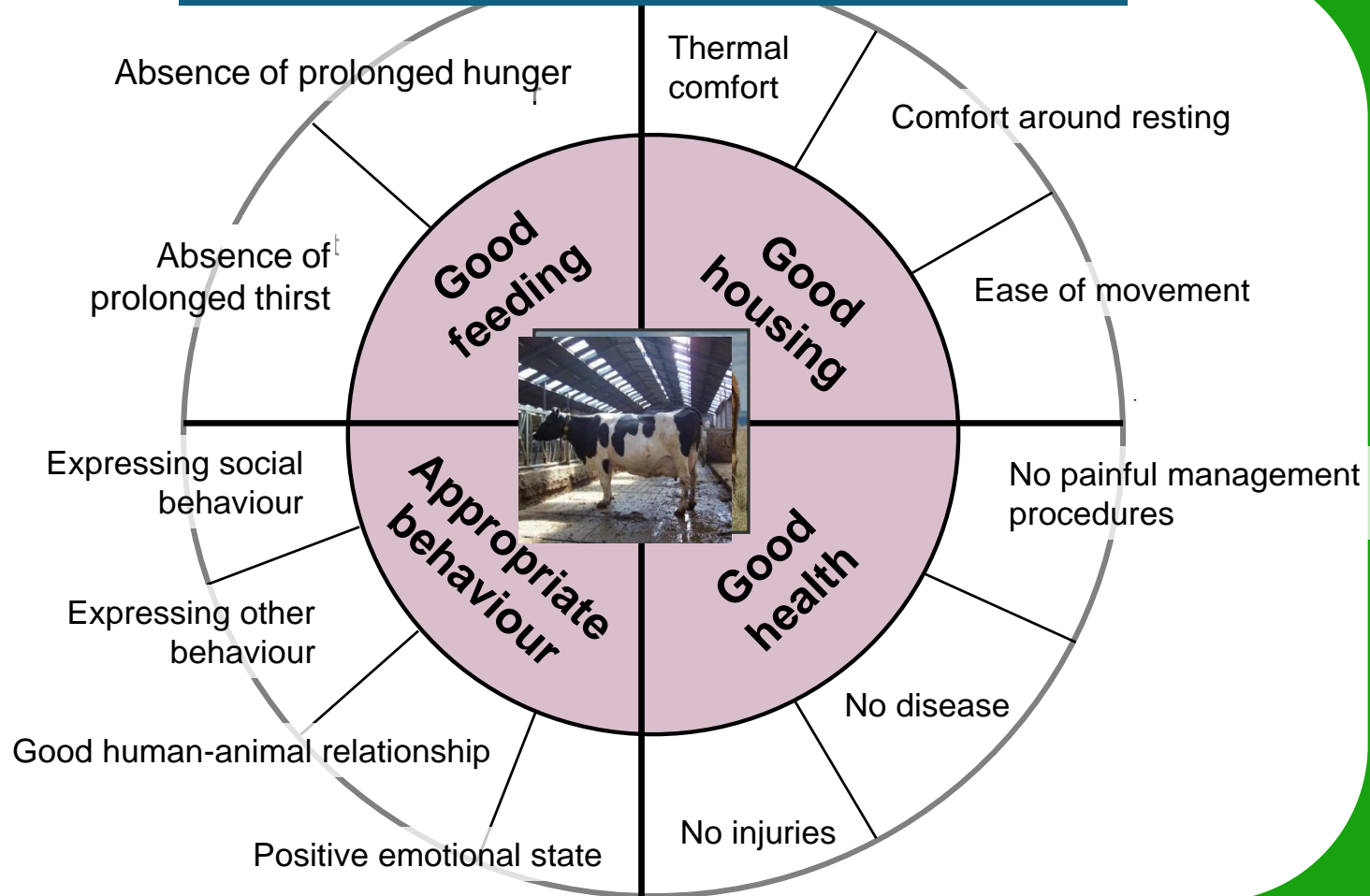

1964

Welfare Quality

Vier principes en 12 criteria

Dierenwelzijn in kaart brengen

Table 1 The WelFur principles of welfare, with the underlying criteria and measurements.

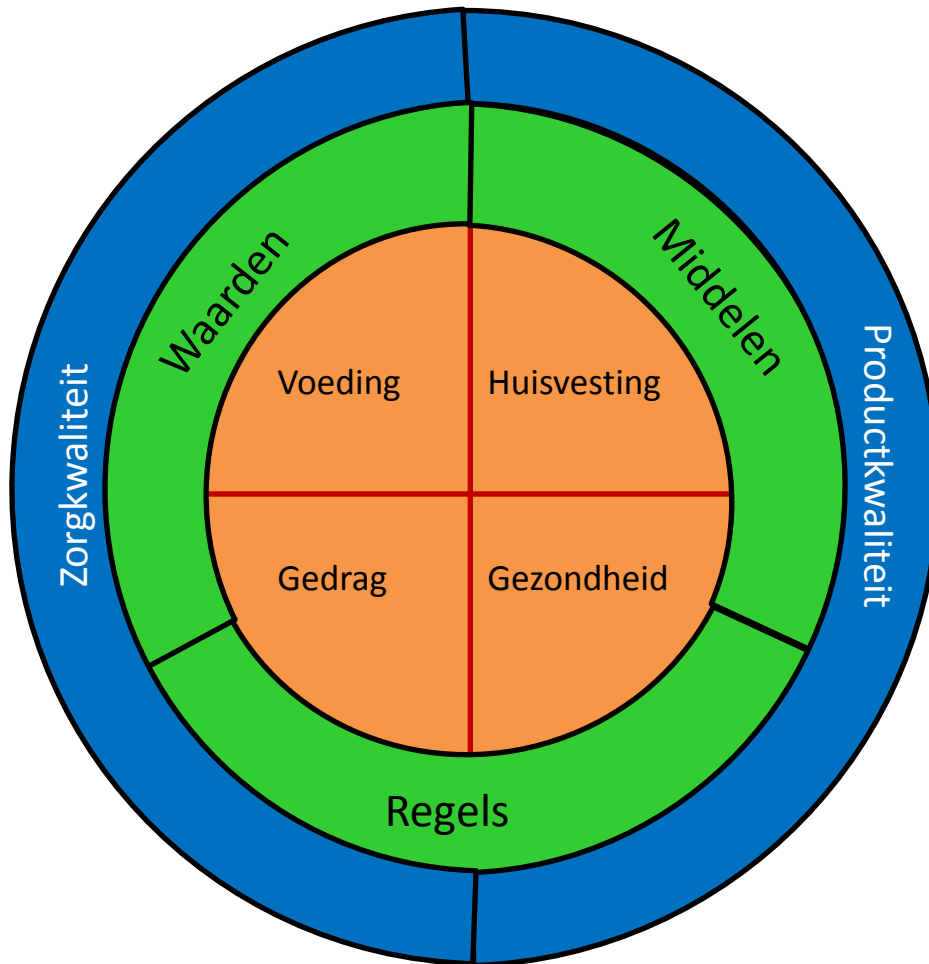
Principle	Criterion	Measurements
1 Good feeding	1 Absence of prolonged hunger	Body condition score
	2 Absence of prolonged thirst	Continuous water availability; measured by: Type of watering system; Functioning and cleanliness of the water points
2 Good housing	3 Comfort around resting	Access to a nest-box, Resting quality of the nest-box/resting area
	4 Thermal comfort	Protection from exceptional weather conditions, Nest-box material and bedding/nesting material
	5 Ease of movement	Space available for moving (area and height)
3 Good health	6 Absence of injuries	Skin lesions or injuries to the body
	7 Absence of disease	Mortality, Diarrhoea, Lameness or impaired movement, Obviously sick animals
	8 Absence of pain induced by management procedures	Killing methods for pelting of mink, Killing methods for individual mink
4 Appropriate behaviour	9 Expression of social behaviours	Social housing in the growth period (period 3), Age and procedures at weaning in the summer period (period 2)
	10 Expression of other behaviours	Stereotypic behaviour, Cage enrichments, Fur chewing
	11 Good human-animal relationship & 12 Positive emotional state*	Frequency and duration of handling and transportation, Temperament test

* The two criteria are based on the same measurements.

Omvang inzichtelijk maken

- Dierenwelzijn gaat over het individu
- $\text{Omvang} = \text{Ernst} \times \text{Duur} \times \text{Prevalentie} \times \text{Aantal dieren}$
- Ernst
  - Aanwezigheid van lijden
(pijn, ziekte, verwondingen, afwijkend gedrag)
  - Aanwezigheid van mutilaties (ingrepen)
  - Afwezigheid van het positieve
(natuurlijk gedrag, levensduur)

Dierenwelzijn 2.0 : bèta/gamma

DIER

- **Goede voeding**
  - Eten, drinken
- **Goede huisvesting**
  - Rust, beweging, klimaat
- **Normaal gedrag**
  - Sociaal, soortspecifiek, mens-dier
- **Goede gezondheid**
  - Geen ziekte, verwonding of ongemak

MANAGEMENT

- **Waarden**
  - Opvattingen over wat van belang is
- **Middelen**
  - Kennis, kunde, budget, tijd
- **Regels**
  - Wetten, richtlijnen, standaarden

ATTITUDE

- **Productkwaliteit**
  - Klant, keten
- **Zorgkwaliteit**
  - Verantwoordelijkheid, passie

Intrinsieke waarde (art. 1.3)

Onder erkenning van de intrinsieke waarde wordt verstaan erkenning van **de eigen waarde van dieren, zijnde wezens met gevoel**. Bij het stellen van regels en het nemen van op die regels gebaseerde besluiten, wordt ten volle rekening gehouden met de gevolgen die deze regels of besluiten hebben voor deze intrinsieke waarde van het dier, onverminderd andere gerechtvaardigde belangen. Daarbij wordt er in elk geval in voorzien dat de **inbreuk** op de integriteit of het welzijn van dieren, verder dan redelijkerwijs noodzakelijk, wordt **voorkomen** en dat de zorg die de dieren redelijkerwijs behoeven is verzekerd.

(Bron: Wet dieren)

Hoe intrinsieke waarde te begrijpen?

- Intrinsieke waarde van een dier komt bij iedere afweging over gebruik van dieren in beeld
- Dieren hebben echter geen recht op eerbiediging van lichamelijke integriteit
- Ingrepen moeten gerechtvaardigd worden waarbij de positie van het dier in aanmerking wordt genomen
- Inbreuk op de intrinsieke waarde blijft in principe mogelijk
- Handelingen met dieren moeten wel altijd over de drempel van nut en noodzaak

(Bron: EZ)

Contextafhankelijke afweging

Dier
Hoge affectie

Lijden

Relatie

Zorg
Lage utiliteit

Zegen
Hoge utiliteit

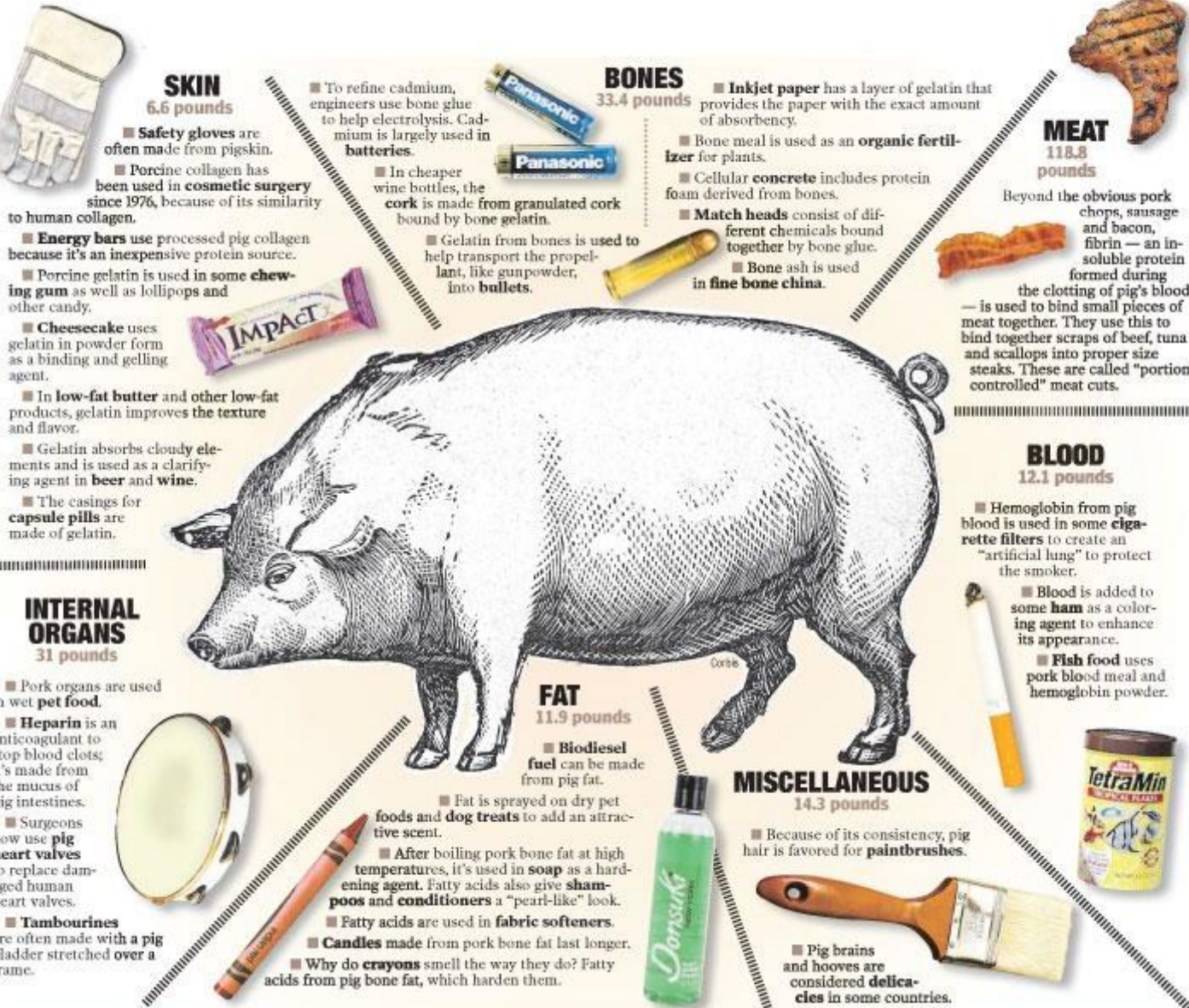
Schade

Product

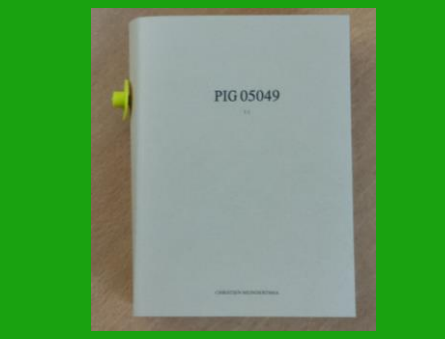

Ding
Lage affectie

Alleen de knor wordt niet gebruikt

Christien Meindersma

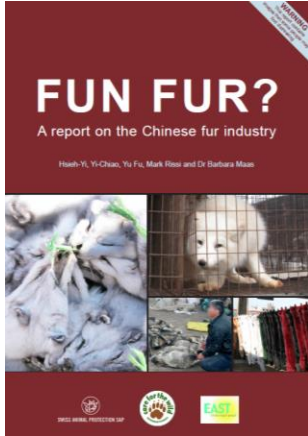

Beelden op internet

Feitencheck?

2005

According to fur farm owners in China, average cub mortality to weaning is 50%.

Pathological behaviours, which indicate significant welfare problems, such as **extreme stereotypic behaviour, severe fearfulness, learned helplessness** (unresponsiveness and extreme inactivity) and **self mutilation**, were observed on all farms.

Home > China Nachrichten

Announcement by China Fur Commission, China Leather Industry Association 2005/03/04

Recently, an article entitled "Fun Fur?" was published by the international animal protection organizations including that of Switzerland, and TV programs surrounding the publication have been broadcasted by many stations in a number of countries. The article made an extensive report on the fur farming and fur processing industry in the People's Republic of China, especially in Hebei Province.

We strongly support animal protection advocated by the article, which is why Chinese husbandry has always been upholding. We believe that ethical treatment of animals is the foundation of fur farming. However, we would like to point out some distorted and unjustified report made by the article on the Chinese fur farming, so as to present a right understanding of the facts.

As a developing country, China has made considerable economic development in the past decade, but its overall economic level is far behind that of Western developed countries. In the fur farming industry, agriculture, science and technology and people's living standard. The same gap also exists between the average level of Chinese husbandry and that in Europe and the U.S. Because of fast development on poor foundation, some problems may appear in certain areas during the development. China has been learning from countries in Europe and America in terms of advanced technologies, environment, and facilities of husbandry while upholding the guidelines of ethic treatment of animals during the development of Chinese husbandry. In animal slaughter, we adopt international practice such as electric shock and injection. Moreover, due to investment from western countries, management and technologies of many fur farms adopt western husbandry standard. However, while ignoring most Chinese fur farms with favorable environment and facilities, the article painstakingly focuses on the seamy side and makes an unjustified generalization, which has damaged the reputation of Chinese fur farming industry. The report and comment are unfair to the Chinese fur farming industry.

Furthermore, we doubt some viewpoints and material of the report to be invented or exaggerated. Pictures showing animals

Culturele verschillen

Political Science Faculty - Peter J. Li

B.S. IN POLITICAL SCIENCE

POLITICAL SCIENCE MINORS

POLITICAL SCIENCE FACULTY

INTERNSHIPS

NEWS AND EVENTS

LINKS

DEPARTMENT OF SOCIAL
SCIENCES

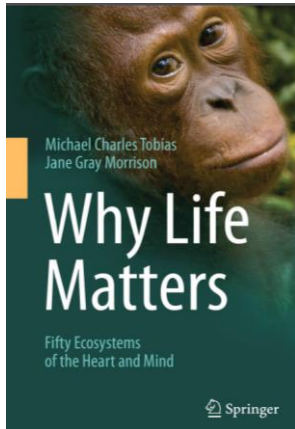
Peter Li

Associate Professor

Office: N1009F

[\(713\) 221-2741](tel:(713)221-2741)

lip@uhd.edu

(Oudere) mensen zijn onverschillig of ongevoelig voor het lijden van dieren, misschien omdat ze zijn gesocialiseerd zo te zijn, in het bijzonder onder Mao, toen **sympathie voor de onderdrukten**, de **liefde voor huisdieren**, het dragen van make-up, en het tonen van individuele smaak in de mode allemaal werd **veroordeeld** als burgerlijk en opstandig.

East Asian nations.

APPLY

VISIT

COMMUNITY ENGAGEMENT

CONTACT

Standaard dodingsmethoden

Drie methodes toegestaan:

- Succinylcholine chloride (82%, vrnl. nerts)
- Electrocutie (15%, vrnl. vos)
- Verstikking (3%, overige dieren)

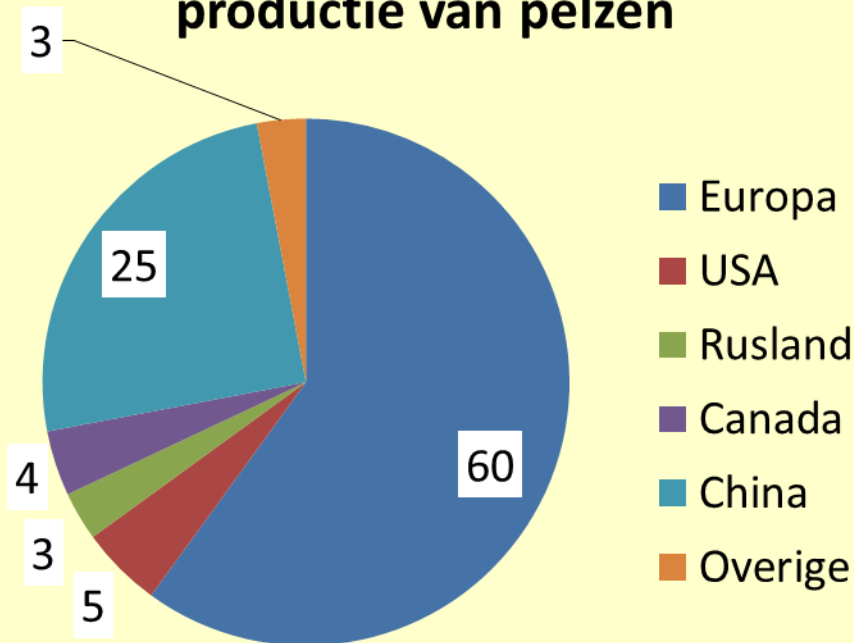

Dierenwelzijn in China

- Geen dierenwelzijnswetgeving
- Technological provisions # National People's Congress
- Dierenbescherming ondergeschikt aan ecologie, biodiversiteit, volksgezondheid en voedselveiligheid
- Provisions geënt op uitgangspunten en niet operationele zaken
- Geen sluitend wettelijk kader
- Geen sancties, alleen beschermde soorten
- Wet tegen dierenmishandeling (2002) niet aangenomen door de NPC
- Bewustzijn ontwaakt bij overheid en sector

Meeste bont uit China?

Aandeel in wereldwijde productie van pelzen

(Bron: EFBA Annual report 2011)

<http://en.chinaleather.org/News/20150529/282401.shtml>

Devaluatie van de roebel dwingt 50% van de fur-farmers in Hubei tot stoppen.

Prijzen kelderen van 1000 naar 100-300 yuan/pels

In 2014: Raccoon 12-15 milj. Pelzen (1/3 van totaal in China) en Mink 8-9 milj. pelzen (1/6 van totaal in China)

EFBA: in 2010 EU 64% (30 milj. pelzen) van de alle nertsenpelzen.

China # Origin Assured

COUNTRIES AND SPECIES APPROVED FOR PRODUCTION OF ORIGIN ASSURED FUR

For farmed fur		For wild fur
Belgium	Latvia	Canada
Canada	Lithuania	Denmark / Greenland (only Seal species)
Cyprus	Luxembourg	Norway (only Seal species)
Czech Republic	Malta	USA
Denmark	Namibia (only Karakul)	
Estonia	Netherlands	
Finland	Norway	
France	Poland	
Germany	Portugal	
Greece	Slovakia	
Hungary	Slovenia	
Iceland	Spain	
Ireland	Sweden	
Italy	Switzerland (only Chinchilla)	
	USA	

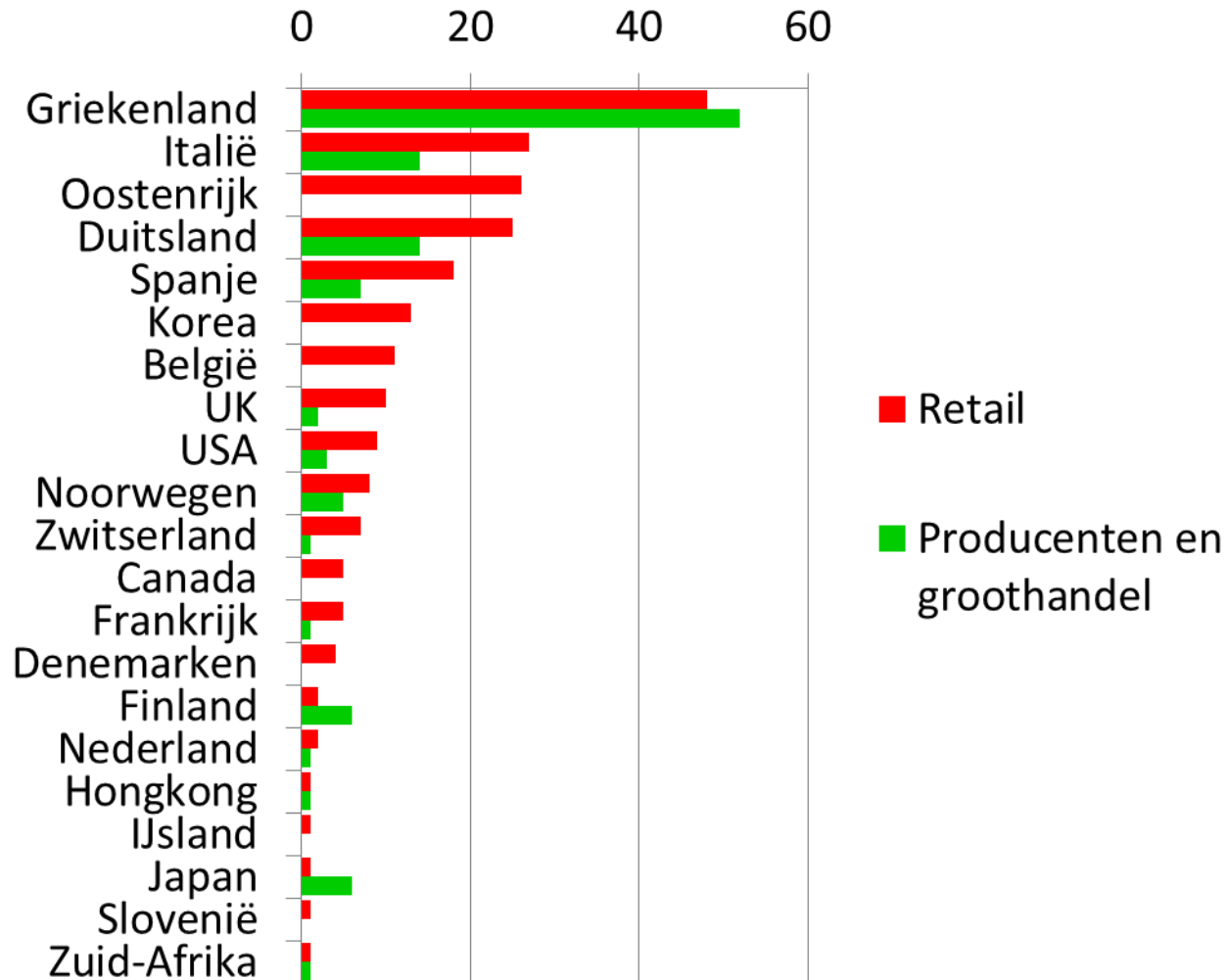

Fur originates from a country where welfare regulations and standards governing fur production are in force.

Hooded seal (<i>Cystophora cristata</i>); Lynx cat (<i>Lynx rufus/Felis rufa</i>); Mink (<i>Mustela vison</i>); Muskrat/Musquash (<i>Ondatra zibethica</i>); N. American badger (<i>Taxidea taxus</i>); N. American beaver (<i>Castor canadensis</i>);	Raccoon (<i>Procyon lotor</i>); Red fox (<i>Vulpes vulpes</i>); Ringed seal (<i>Phoca hispida</i>); Spotted skunk (<i>Spilogale putorius</i>); Striped skunk (<i>Mephitis mephitis</i>); Wolverine (<i>Gulo gulo</i>).

AO-gecertificeerd

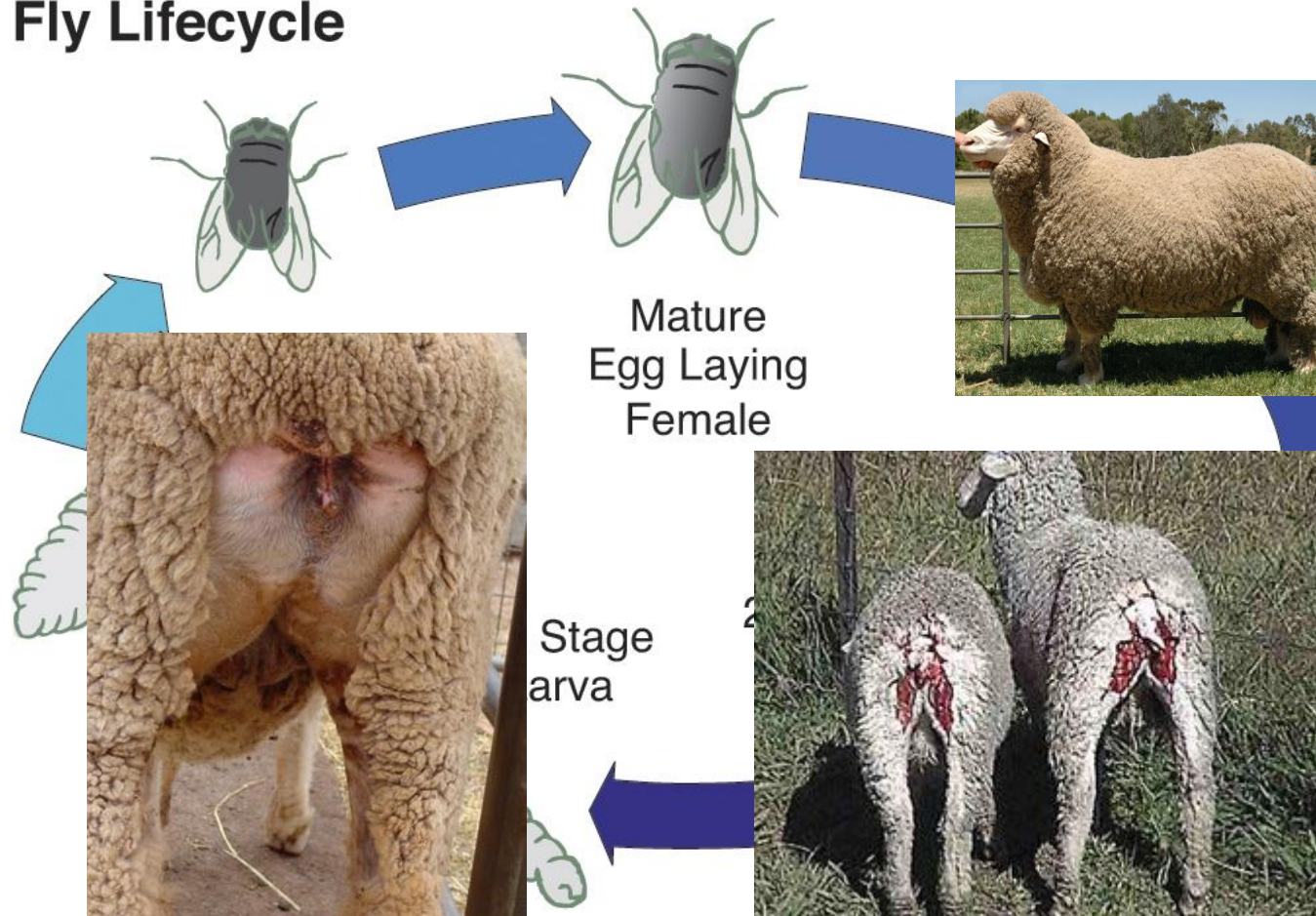

Merino wol

Fly Lifecycle

Onverdoofd
Huid verwijderen
Staat couperen

Verantwoorde wol

🇳🇱 OUR STORES | CONTACT US | FREE SHIPPING ON ORDERS OVER €120 | SIGN IN REGISTER | 0 ITEMS

icebreaker® MERINO MEN'S WOMEN'S INSIDE ICEBREAKER 🔍

What's our relationship with nature?	How do we treat animals?	How do we treat the land?	What is our supply chain?

TRACE YOUR GARMENT

DIERONVRIENDELIJKE MERINO WOL?

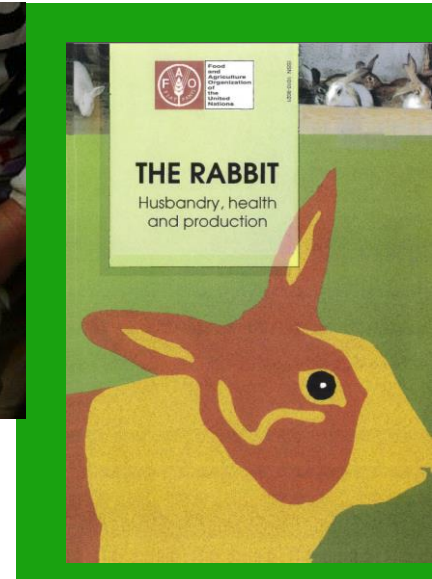
NIET BIJ THERMOWEAR!

WWW.THERMOWEAR.NL | DE SPECIALIST IN SPORTONDERGOED EN THERMOWEEDING.

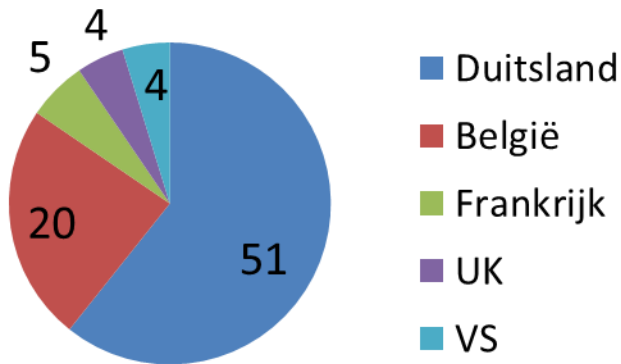

Angora wol

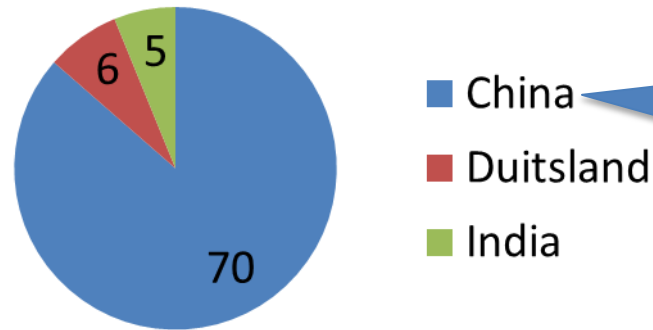

- Iedere 3 mnd 30 min knippen/plukken
- Individuele huisvesting
- Max 1.5 kg per dier/jaar
- 2.500 – 3.000 ton/jaar?
- China > 90% van de productie

Rundleer (75%)

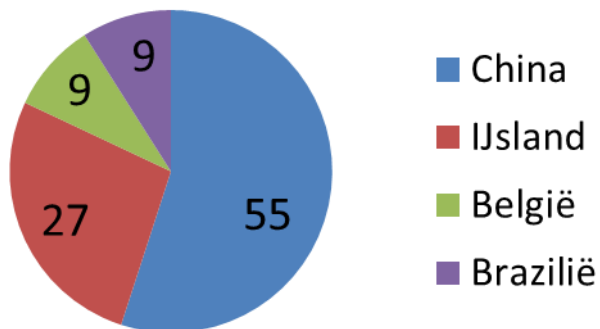

Leerproducten

Brazilië
Verenigde Staten
Argentinië

Varkensleer (17%)

Dierenwelzijnsissues:

- Ingrepen (branding, castratie)
- Transportomstandigheden
- Conditie bij aankomst
- Slachthuisomstandigheden

(Bron: E&Y, 2013. Sustainability in the leather supply chain)

Conclusies

- Volgens Westerse maatstaven is het welzijn van gehouden pelsdieren in ontwikkelende economieën ernstig aangetast
- Beelden uit die landen zijn niet representatief voor Westerse productieomstandigheden
- Initiatieven als OA en Icebreaker verdienen meer aandacht, naar de klant maar ook mbt borging, transparantie en participatie NGO's

Ketenregisseurs aan zet!

De uitdaging ligt in het via
transparante ketens en
marktwerking uitbannen van
dierenmishandeling en via (op
diergerichte metingen gebaseerde)
on-farm kwaliteitszorg verbeteren
van dierenwelzijn

Zonder vuile handen geen schone kleren

Dank voor uw aandacht

En voor de uitnodiging
hier te spreken

hans.hopster@wur.nl

